

Sprawa C-814/19

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

6 listopada 2019 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division,
Birmingham District Registry (Zjednoczone Królestwo)

**Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie
orzeczenia w trybie prejudycjalnym:**

31 października 2019 r.

Powodowie

AC

TM

GM

MM

Pozwani:

ABC SL

XYZ PLC

PRZED HIGH COURT OF JUSTICE

[...]

QUEEN'S BENCH DIVISION

BIRMINGHAM DISTRICT REGISTRY

POMIĘDZY

AC

PIERWSZY POWÓD

ORAZ

TM DRUGI POWÓD

ORAZ

GM TRZECI POWÓD

(reprezentowany przez matkę jako przedstawiciela procesowego AC)

oraz

MM CZWARTY POWÓD

(reprezentowana przez matkę jako przedstawiciela procesowego AC)

A

ABC SL

PIERWSZY POZWANY

ORAZ

XYZ PLC

DRUGI POZWANY

[...] **[OR. 1] NA PODSTAWIE WNIOSKU** pierwszego pozwanego o wystąpienie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w przedmiocie pytań przedstawionych w załączniku do niniejszego postanowienia

[...] **ORAZ STWIERDZIWSZY**, że celem umożliwienia sądowi wydania orzeczenia w niniejszej sprawie niezbędne jest rozstrzygnięcie kwestii dotyczących wykładni prawa Unii Europejskiej (UE) oraz że właściwe będzie zwrócenie się do Trybunału Sprawiedliwości o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w tym względzie

TUTEJSZY SĄD POSTANAWIA, co następuje:

1. Pytania zamieszczone w załączniku, dotyczące wykładni art. 13 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1215/2012 (wersja przekształcona), zostają skierowane do Trybunału Sprawiedliwości w celu wydania orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE);
2. niniejsze postanowienie należy niezwłocznie przedstawić Trybunałowi Sprawiedliwości

[...] **[OR. 2]**

ZAŁĄCZNIK

A: Sąd odsyłający

1. Niniejsze postanowienie zgodnie z art. 267 TFUE zostało wydane przez Queen's Bench Division (Birmingham District Registry), High Court of Justice of England and Wales [Wysoki Trybunał dla Anglii i Walii (Zjednoczone Królestwo)] [...]

B: Strony

2. [dane pełnomocników].
3. Pierwszy pozwany prowadzi klinikę świadczącą usługi w zakresie terapii wspomagającej prokreację w Madrycie i ma siedzibę w Hiszpanii. [dane pełnomocników].
4. Drugi pozwany jest ubezpieczycielem od odpowiedzialności cywilnej pierwszego pozwanego w okresie istotnym dla niniejszej sprawy, z siedzibą w Hiszpanii. Nie uczestniczy on w postępowaniu w przedmiocie kwestionowania jurysdykcji wszczętym przez pierwszego pozwanego ani w postępowaniu w przedmiocie niniejszego odesłania prejudycjalnego.

C: Przedmiot sporu i stan faktyczny

5. Pod koniec roku 2010 powodowie pierwsza i drugi, których miejscem zamieszkania była i pozostaje Anglia, zawarli z pierwszym pozwanym umowę o świadczenie usług terapii wspomaganą prokreacji w jego klinice w Madrycie przy wykorzystaniu komórek jajowych pochodzących od dawczyni. Terapię przeprowadzono w Madrycie pod koniec roku 2010 i w roku 2011, a pierwsza powódka zaszła w ciążę w lecie 2011 roku dzięki embrionom wytworzonym w laboratorium pierwszego pozwanego w Hiszpanii przy wykorzystaniu komórek jajowych pozyskanych przez pierwszego pozwanego od hiszpańskiej dawczyni oraz nasienia drugiego powoda. Trzeci i czwarty powód urodzili się w dniu 27 marca 2012 r. w Zjednoczonym Królestwie w wyniku przeprowadzenia tej terapii. Zdiagnozowano u nich następnie mukowiscydozę. Drugi powód oraz dawczyni byli wspólnie źródłem przedmiotowej mutacji. **[OR. 3]**
6. Pierwszy pozwany prowadził klinikę w Madrycie, gdzie przeprowadzono terapię wspomaganą prokreacji dla powodów pierwszego i drugiego, która doprowadziła do narodzin trzeciego i czwartego powoda.
7. Powodowie podnoszą przeciwko pierwszemu pozwanemu roszczenia z tytułu krzywd i szkód poniesionych przez nich czworo w następstwie urodzenia się trzeciego i czwartego powoda z obciążeniem mukowiscydozą. Powodowie twierdzą, że pierwszy pozwany zobowiązany był na mocy hiszpańskiego prawa do świadczenia w stosunku do nich wszystkich, usług medycznych i terapii ze starannością oraz kompetencją odpowiadającymi standardowi uznanemu za odpowiedni przez właściwy organ, w skład którego wchodzi specjaliści o

podobnych kwalifikacjach i zobowiązanie to zostało naruszone, co może spełnić przesłanki odpowiedzialności pozaumownej. Powodowie pierwszy i drugi twierdzą ponadto, że istniał wobec nich analogiczny obowiązek wynikający z umowy, który także został naruszony. Pozwani zaprzeczają istnieniu podstaw do przypisania im odpowiedzialności.

8. Pozew został złożony [...] w dniu 17 października 2018 r. i następnie doręczony pozwany, którzy są odrębnie reprezentowani. Powodowie twierdzą, że jurysdykcja w odniesieniu do drugiego pozwanego wynika z art. 11 ust. 1 lit. b) i art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2002. Drugi pozwany nie kwestionował jurysdykcji.
9. Pismem złożonym w dniu 4 lutego 2019 r. pierwszy pozwany zakwestionował jurysdykcję sądów Anglii i Walii do rozpoznania kierowanych przeciwko niemu roszczeń.
10. Do dnia rozprawy powodowie twierdzili, że jurysdykcja wobec pierwszego pozwanego wynikała z art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 1215/2002. Powodowie twierdzili ponadto, że jurysdykcja wynikała także z art. 17 i 18 tego rozporządzenia.
11. Pierwszy pozwany zaprzeczał, by roszczenia powodów wchodziły w zakres art. 13 ust. 3; zaprzeczał także, by trzeci i czwarty powód byli „poszkodowanymi” w rozumieniu art. 13 ust. 3; zaprzeczał ponadto, by kierował swoją działalność do Anglii i Walii w rozumieniu art. 17 i 18 oraz by trzeci i czwarty powód byli konsumentami. **[OR. 4]**
12. Jego zarzuty zostały rozpoznane [...] przez High Court w dniu 23 czerwca 2019 r. W wyroku z dnia 24 września 2019 r. sąd [ten] orzekł, że trzeci i czwarty powód nie mogą zostać uznani za konsumentów, lecz doszło do kierowania działalności do Anglii i Walii, a zatem powodowie pierwszy i drugi uprawnieni są do skorzystania z podstawy jurysdykcji wynikającej z art. 17 i 18. Pierwszy pozwany dąży do zakwestionowania w postępowaniu apelacyjnym tego ustalenia dotyczącego kierowania działalnością, lecz niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w każdym razie nie dotyczy pytań dotyczących sekcji czwartej [rozdziału drugiego] rozporządzenia nr 1215/2012. Sąd streścił argumentację stron w przedmiocie art. 13 ust. 3 i doszedł do wniosku, że było niezbędne skierowanie pytań do Trybunału Sprawiedliwości w celu umożliwienia Trybunałowi wydania ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie kwestionowania przez pierwszego pozwanego jurysdykcji angielskiego sądu.

D: Mające zastosowanie przepisy prawa krajowego

13. W roku 2015 Court of Appeal of England and Wales (sąd apelacyjny dla Anglii i Walii) rozważał zakres art. 11 ust. 3 rozporządzenia nr 44/2001 (aktualnie art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 1215/2012,) w sprawie *Hoteles Pinero Canarias SL v Keefe* [...] i orzekł, że przysługiwała mu jurysdykcja wobec znajdującego się w

Hiszpanii hotelu w sytuacji, gdy [roszczenie] powiązane było z roszczeniem wniesionym (bezpośrednio) przeciwko ubezpieczycielowi hotelu od odpowiedzialności cywilnej.

14. Hotel wniósł od tego orzeczenia skargę do Supreme Court (Sądu Najwyższego Zjednoczonego Królestwa), który w sierpniu 2017 r. skierował do TSUE następujące pytania (zob. sprawę C – 491/17; Dz. U. 2017, C 347, s. 18).
 - a. Czy art. 11 ust. 3 [rozporządzenia nr 44/2001, obecnie art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 1215/2012] wymaga, aby powództwo poszkodowanego przeciwko ubezpieczającemu/ubezpieczonemu obejmowało kwestię dotyczącą ubezpieczenia w tym znaczeniu, że w pozwie podniesiono kwestię ważności lub skuteczności polisy ubezpieczeniowej?
 - b. Czy art. 11 ust. 3 wymaga, aby istniało ryzyko wydania sprzecznych orzeczeń w przypadku niedopuszczenia do przyzopwania?
 - c. Czy sąd, do którego wniesiono pozew, posiada swobodę oceny w zakresie dopuszczenia do przyzopwania objętego zakresem stosowania art. 11 ust. 3? **[OR. 5]**
15. [...] Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym został wycofany [postanowieniem Supreme Court (Sądu Najwyższego) z dnia 16 maja 2018 r., zaś sprawa C-491/17 została wykreślona z rejestru TSUE].
16. [...]
17. Strony zgadzają się, że przedmiotowe roszczenia podlegają prawu hiszpańskiemu zgodnie z przepisami rozporządzeń Rzym I i Rzym II (rozporządzenia nr 864/2007 i 593/2008). High Court nie prowadził postępowania dowodowego w zakresie właściwych przepisów prawa hiszpańskiego ani podejścia przyjętego w hiszpańskim systemie prawnym w stosunku do któregośkolwiek z zagadnień dotyczących tych roszczeń. Nie ma tym samym żadnych właściwych przepisów prawa krajowego w zakresie zobowiązań umownych i pozaumownych, na których opierają się strony.

E: Właściwe przepisy prawa Unii

18. Artykuł 13 rozporządzenia nr 1215/2012 stanowi, że:

„1. W odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel może być również pozwany przed sąd, w którym zawisło powództwo poszkodowanego przeciwko ubezpieczonemu, o ile jest to dopuszczalne według prawa tego sądu.

2. Przepisy art. 10, 11 i 12 mają zastosowanie do powództw wytoczonych przez poszkodowanego bezpośrednio przeciwko ubezpieczycielowi, jeżeli takie bezpośrednio powództwo jest dopuszczalne.

3. Jeżeli prawo właściwe dla takiego powództwa bezpośredniego przewiduje przypozwanie ubezpieczającego lub ubezpieczonego, to ten sam sąd ma jurysdykcję także wobec tych osób”.

19. W sprawie C – 340/16 *Kabeg* [wyrok z dnia 20 lipca 2017 r., MMA IARD, EU:C:2017:576] zwrócono się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy pracodawca, który płacił osobie poszkodowanej w wypadku wynagrodzenie w okresie jej zwolnienia chorobowego był „słabszą stroną” [motyw 13 rozporządzenia nr 44/2001] w odniesieniu do ubezpieczyciela udzielającego ochrony w zakresie odpowiedzialności cywilnej w rozumieniu przepisów jurysdykcyjnych sekcji 3 [rozdziału 2] rozporządzenia nr 44/2001. Rzecznik generalny M. Bobek w swojej opinii [z dnia 18 maja 2017 r., EU:C:2017:396] odniósł się do tego, czy sprawa ta stanowiła „sprawę dotyczącą ubezpieczenia”. Doszedł to wniosku, że pojęcie [to] należy interpretować w sposób autonomiczny i jednolity. Jest ono „oparte na tytule” (innymi słowy, należy ustalić, co jest przyczyną powództwa przeciwko danemu pozwanemu) [pkt 36 opinii]. Stwierdził, że [przedmiot powództwa] wchodzi w zakres sekcji 3, jeżeli [jego przyczyną] jest „*dochodzenie praw i obowiązków wynikających ze stosunku ubezpieczenia*” [pkt 39]. **[OR. 6]** Wyrok Trybunału Sprawiedliwości nie odniósł się bezpośrednio do tego, w jakim zakresie roszczenie powinno stanowić „sprawę dotyczącą ubezpieczenia” by wchodzić w zakres sekcji 3, ani też do tego, co należy rozumieć przez określenie „sprawa dotycząca ubezpieczenia”.
20. Trybunał orzekł jednakże w sprawie *Kabeg*, że (1) pojęcie „strony słabszej” ma zakres szerszy w sprawach dotyczących ubezpieczenia aniżeli w sprawach dotyczących umów zawieranych z konsumentami oraz w sprawach indywidualnych umów o pracę [pkt 32 wyroku]; (2) pracodawcy, którzy wstąpili w prawa swoich pracowników do odszkodowania, mogą być uznani za osoby, które doznały szkody w rozumieniu sekcji 3 [rozdziału 2] rozporządzenia (niezależnie od ich rozmiaru i formy prawnej); (3) taki pracodawca może być uznawany za „stronę słabszą” w odniesieniu do ubezpieczyciela, z czego wynikało, że (4) „[...] pracodawca, który wstąpił w prawa swojego poszkodowanego w wypadku drogowym pracownika, któremu to pracownikowi pracodawca w dalszym ciągu wypłacał wynagrodzenie, może – w charakterze »poszkodowanego« – pozwać ubezpieczyciela pojazdu, który uczestniczył w wypadku, przed sądy państwa członkowskiego swojej siedziby, jeżeli takie bezpośrednio powództwo jest dopuszczalne” [pkt 37].
21. Trybunał Sprawiedliwości [nie musiał] zbadać pytań przedstawionych w sprawie *Keefe*; nie została także sporządzona opinia rzecznika generalnego.
22. Trybunał Sprawiedliwości badał pojęcie „poszkodowanego” w rozumieniu art. 11 rozporządzenia nr 44/2001 [art. 13 rozporządzenia nr 1215/2012), i zinterpretował

je jako odnoszące się „nie tylko [do osoby], która bezpośrednio poniosła szkodę, ale również [do tej], która poniosła szkodę jedynie pośrednio”, zob. sprawę C – 347/08, Vorarlberger Gebietskrankenkasse [wyrok z dnia 17 września 2009 r., EU:C:2009:561], pkt 25. Trybunał nie analizował, czy osoby znajdujące się w sytuacji takiej jak trzeci i czwarty powód mogą spełnić te kryteria, co mogłoby obejmować rozważenie, co należy rozumieć przez pojęcie „szkody”.

F: Streszczenie twierdzeń stron

23. Powodowie podnoszą, że:

- a. Zgodnie z obowiązującą w prawie angielskim zasadą wywodzoną ze sprawy *Keefe*, powód może przypozwać ubezpieczonego mającego miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą w ramach powództwa przeciwko ubezpieczycielowi, którego siedziba znajduje się za granicą.
- b. Z przyczyn wskazanych w sprawie *Keefe* układnia celowościowa przemawiałaby za przypozwaniem ubezpieczonego w ramach powództwa przeciwko ubezpieczycielowi wtedy gdy powód domaga się odszkodowania od każdego z nich za poniesioną szkodę oraz wynikającą z niej szkodę pośrednią. [OR. 7]
- c. Jediną przesłanką, której spełnienia wymaga art. 13 ust. 3, jest by przypozwanie ubezpieczonego w ramach bezpośredniego powództwa przeciwko ubezpieczycielowi było dozwolone przez prawo właściwe dla tego bezpośredniego powództwa, w tym przypadku prawo hiszpańskie.
- d. Należy przyjąć domniemanie (w braku dowodów na to, jakie stanowisko w tym zakresie przyjmuje prawo właściwe), że trzeciemu i czwartemu powodowi przysługuje roszczenie z tytułu czynu niedozwolonego przeciwko pierwszemu pozwanemu, a zatem należy ich w tym zakresie uznać za „poszkodowanych”.

24. Pierwszy pozwany twierdzi, że:

- a. Nie ma podstaw do przyjęcia jurysdykcji na podstawie art. 13 ust. 3 w odniesieniu do któregośkolwiek z powodów. Wyjątki od ogólnej zasady, zgodnie z którą każdy powinien być pozywany w miejscu swojego zamieszkania, należy wyklądać ściśle i w sposób zgodny z celem przepisu, zaś sekcja 3 [rozdziału 2] znajduje zastosowanie wyłącznie do roszczeń w sprawach dotyczących ubezpieczenia.
- b. Roszczenia powodów dotyczą odszkodowania za szkodę oraz pośrednie szkody wynikające z zarzucanego niedbalstwa w terapii wspomaganą prokreacji. Nie stanowią sprawy dotyczącej ubezpieczenia i nie uzyskują tego statusu wyłącznie ze względu na

fakt, że są objęte tym samym powództwem co bezpośrednie roszczenie przeciwko ubezpieczycielowi.

- c. Ponadto, trzeciego i czwartego powoda nie można uznać za „poszkodowanych” (które to pojęcie należy wyklądać w sposób autonomiczny, a nie w sposób przyjęty przez właściwe prawo krajowe) w okolicznościach, w których jedyną podstawą dla twierdzenia, że mogliby oni ponieść jakąś szkodę jest fakt, że urodzili się z mukowiscydozą w wyniku zastosowania technik wspomaganiej prokreacji wykorzystanych w celu ich poczęcia i w których braku żaden z nich by się nie urodził.

G: Powody wystąpienia z wnioskiem o wydanie orzeczenia przez Trybunał Sprawiedliwości

25. Pytania wskazane w niniejszym wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczą trzech odrębnych zagadnień:
- (a) jeżeli poszkodowany wniesie powództwo przeciwko ubezpieczycielowi sprawcy czynu niedozwolonego w państwie członkowskim jego siedziby, zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012, to czy poszkodowany może przypozwać rzekomego sprawcę czynu niedozwolonego do tej sprawy zgodnie z art. 13 ust. 3 tego rozporządzenia, jeżeli powództwo przeciwko rzekomemu sprawcy czynu niedozwolonego nie obejmuje „spraw dotyczących ubezpieczenia” („**kwestia pierwsza**”);
 - (b) co należy rozumieć przez „sprawę dotyczącą ubezpieczenia” w rozumieniu sekcji 3 [rozdziału 2] rozporządzenia nr 1215/2012 („**kwestia druga**”), oraz [**OR. 8**]
 - (c) czy powodowie trzeci i czwarty w niniejszej sprawie mogą być uznani za „poszkodowanych” w rozumieniu art. 13 ust. 2 rozporządzenia powodowie („**kwestia trzecia**”).
26. Pytania w zakresie **kwestii pierwszej** [pytania a) i c)] zostają przedłożone Trybunałowi Sprawiedliwości, ponieważ:
- (a) w sprawie C – 463/06, *FBTO Schadeverzekeringen* [wyrok z dnia 13 grudnia 2007 r., EU:C:2007:792], Trybunał Sprawiedliwości potwierdził, że art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 44/2001 [art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 1215/2012] umożliwiał posiadaczowi polisy wytoczenie powództwa przeciwko jego ubezpieczycielowi w państwie członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania, nawet jeżeli siedziba ubezpieczyciela znajduje się w innym państwie członkowskim (o ile takie bezpośrednie powództwo jest dopuszczalne zgodnie z prawem właściwym znajdującym zastosowanie do umowy ubezpieczenia);

- (b) w sprawie *Keefe* angielski Court of Appeal (sąd apelacyjny) miał wypowiedzieć się co do kwestii, czy poszkodowany, który był uprawniony do wniesienia powództwa i wniósł je przeciwko ubezpieczycielowi rzekomego sprawcy czynu niedozwolonego w państwie członkowskim miejsca zamieszkania poszkodowanego [zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 44/2001], mógł także przypoznać rzekomego sprawcę czynu niedozwolonego w ramach bezpośredniego powództwa przeciwko ubezpieczycielowi zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia nr 44/2001 (art. [13] ust. 3 rozporządzenia nr 1215/2012). Court of Appeal (sąd apelacyjny) orzekł, że poszkodowany mógł przypoznać rzekomego sprawcę czynu niedozwolonego w ramach bezpośredniego powództwa przeciwko ubezpieczycielowi, nawet jeżeli rzekomy sprawca czynu niedozwolonego miał miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim (o ile przypoznanie sprawcy owego czynu w ramach powództwa przeciwko ubezpieczycielowi było dopuszczalne zgodnie z prawem właściwym dla czynu niedozwolonego) oraz (co istotne dla niniejszej sprawy), nawet jeżeli spór z rzekomym sprawcą czynu niedozwolonego nie obejmował sprawy dotyczącej ubezpieczenia.
- (c) podstawą rozstrzygnięcia przyjętego przez Court of Appeal (sąd apelacyjny) w sprawie *Keefe* [...] było to, że:
- (i) w wyroku w sprawie *FBTO Schadeverzekeringen* nie wymagano, by istniał spór dotyczący postanowień polisy ubezpieczeniowej w celu umożliwienia wniesienia powództwa przeciwko ubezpieczycielowi w państwie członkowskim miejsca zamieszkania posiadacza polisy (gdy ubezpieczyciel miał siedzibę w innym państwie członkowskim) zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 44/2001;
 - (ii) art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 44/2001 [art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012] zezwala „poszkodowanemu” na wniesienie powództwa przeciwko ubezpieczycielowi sprawcy czynu niedozwolonego w państwie członkowskim miejsca zamieszkania poszkodowanego (gdy ubezpieczyciel miał siedzibę w innym państwie członkowskim);
 - (iii) art. 11 ust. 3 rozporządzenia nr 44/2001 zezwala poszkodowanemu na przypoznanie sprawcy czynu niedozwolonego w ramach bezpośredniego powództwa przeciwko ubezpieczycielowi sprawcy czynu niedozwolonego (zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 44/2001) w państwie członkowskim poszkodowanego, nawet jeżeli rzekomy sprawca czynu niedozwolonego ma miejsce zamieszkania w innym państwie (jeżeli zezwala na to prawo właściwe dla bezpośredniego powództwa przeciwko ubezpieczycielowi); **[OR. 9]**
 - (iv) skoro art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 44/2001 nie wymagał istnienia sporu dotyczącego polisy ubezpieczeniowej (jak potwierdzono w wyroku sprawie *FBTO Schadeverzekeringen*) dla

wniesienia bezpośredniego powództwa przez posiadacza polisy przeciwko ubezpieczycielowi, nie było powodu by wymagać istnienia sporu dotyczącego polisy ubezpieczeniowej aby móc przypoznać rzekomego sprawcę czynu niedozwolonego [w ramach tego powództwa] (zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia nr 44/2001); oraz

- (v) Court of Appeal (sąd apelacyjny) uznał, że jego wykładnia art. 11 ust. 3 rozporządzenia nr 44/2001 była spójna z celami wskazanymi w motywie 13 (ochrona słabszej poszkodowanej strony) i motywie 15 (minimalizacja ryzyka wydania niezgodnych ze sobą orzeczeń w dwóch państwach członkowskich) rozporządzenia nr 44/2001 [motywy 18 i 21 rozporządzenia nr 1215/2012];
- (d) w sposób potencjalnie sprzeczny z wyrokiem angielskiego Court of Appeal (sąd apelacyjny) w sprawie *Keefe*, rzecznik generalny M. Bobek w sprawie *Kabeg* podkreślił, że wszystkie artykuły sekcji 3 [rozdziału 2] rozporządzenia nr 44/2001 muszą odnosić się do sprawy dotyczącej ubezpieczenia. Rzecznik generalny M. Bobek wydając swoją opinię wziął pod uwagę motyw 11 rozporządzenia nr 44/2001 [motyw 15 rozporządzenia nr 1215/2012], zgodnie z którym przepisy o jurysdykcji powinny być w wysokim stopniu przewidywalne, zaś dla osiągnięcia tego celu istotne jest, by wyjątki od ogólnej zasady, zgodnie z którą pozwany powinien być pozywany w państwie członkowskim jego miejsca zamieszkania, były interpretowane ściśle;
- (e) nie jest wcale jasne, że Trybunał Sprawiedliwości w wyroku sprawie *FBTO Schadeverzekeringen* [jak sugeruje Court of Appeal (sąd apelacyjny) w sprawie *Keefe*] nie wymagał istnienia sporu dotyczącego umowy ubezpieczenia dla zastosowania art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 44/2001. Trybunał Sprawiedliwości oddalił twierdzenie, jakoby klasyfikacja bezpośredniego powództwa przeciwko ubezpieczycielowi według niemieckiego prawa czynów niedozwolonych przesądzała o tym, czy ubezpieczyciel mógł zostać pozwany w państwie członkowskim poszkodowanego, wskazując, że zasadniczo zależało to od tego, czy powództwo przeciwko ubezpieczycielowi obejmowało sprawy dotyczące ubezpieczenia. Stanowisko Court of Appeal (sądu apelacyjnego), zgodnie z którym wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie *FBTO Schadeverzekeringen* sugeruje, że pozwanie ubezpieczyciela przez poszkodowanego zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 44/2001 nie wymagało by powództwo to obejmowało „sprawę dotyczącą ubezpieczenia”, może wynikać z różnicy poglądów na to, co oznacza pojęcie „sprawa dotycząca ubezpieczenia” (zob. **kwestię drugą** poniżej);
- (f) Supreme Court (Sąd Najwyższy) zezwolił pozwanemu (rzekomemu sprawcy czynu niedozwolonego) w sprawie *Keefe* na wniesienie skargi od wyroku Court of Appeal (sądu apelacyjnego). Przed rozpoznaniem tej skargi, Supreme Court (Sąd Najwyższy) zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości

z pytaniami prejudycjalnymi. Pytania te, obejmowały także kwestię, czy istnieje wymóg, by powództwo poszkodowanego przeciwko rzekomemu sprawcy czynu niedozwolonego obejmowało sprawę dotyczącą ubezpieczenia w celu przypozwania rzekomego sprawcy czynu niedozwolonego zgodnie z 11 ust. 3 rozporządzenia nr 44/2001, w ramach powództwa wniesionego bezpośrednio przeciwko ubezpieczycielowi rzekomego sprawcy czynu niedozwolonego zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 44/2001 (w każdym wypadku w państwie członkowskim poszkodowanego). [...]. W każdym razie, skarga do Supreme Court (Sądu Najwyższego) została wycofana przed rozpoznaniem przez Trybunał Sprawiedliwości pytań skierowanych przez ów sąd; oraz

(g) wybór, któremu z celów i której z polityk leżących u źródeł „wyjątku dotyczącego ubezpieczenia” w sekcji 3 [rozdziału 2] rozporządzenia nr 1215/2012 należy przyznać pierwszeństwo, nie jest jasny i wymaga uzyskania wskazówek od Trybunału Sprawiedliwości. [OR. 10]

27. W odniesieniu do **kwestii drugiej [pytanie b)]**:

(a) wydaje się, że rzecznik generalny M. Bobek w sprawie *Kabeg* przyjął, że „sprawa dotycząca ubezpieczenia” oznacza, że przedmiotowe powództwo musiało dotyczyć praw i obowiązków wynikających z umowy ubezpieczenia; nie istniał wymóg, by istniał spór dotyczący polisy ubezpieczeniowej. Opinia rzecznika generalnego M. Bobeka została sformułowana w sprawie *Kabeg* w kontekście bezpośredniego powództwa przeciwko ubezpieczycielowi zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 44/2001. Rzecznik generalny M. Bobek uznał, że wymóg, by powództwo przeciwko ubezpieczycielowi obejmowało „sprawę dotyczącą ubezpieczenia” był spełniony po prostu dlatego, że powództwo przeciwko ubezpieczycielowi dotyczyło kwestii związanych z prawami i obowiązkami ubezpieczyciela wynikającymi z polisy ubezpieczeniowej. Nie jest równie jasne, w jaki sposób powództwo przeciwko rzekomemu sprawcy czynu niedozwolonego (ubezpieczonemu na podstawie polisy ubezpieczeniowej), które ma zostać w wyniku przypozwania rozpoznane łącznie z bezpośrednim powództwem przeciwko ubezpieczycielowi, mogłoby obejmować „sprawę dotyczącą ubezpieczenia”;

(b) pierwsze pytanie skierowane przez Supreme Court (Sąd Najwyższy) do Trybunału Sprawiedliwości [zob. pkt 14 lit. a) powyżej] sugerowało, że „sprawa dotycząca ubezpieczenia” może oznaczać (inaczej niż przyjęto w opinii rzecznika generalnego M. Bobeka w sprawie *Kabeg*), że spór musi obejmować zagadnienia dotyczące ważności lub skutków polisy ubezpieczeniowej;

(c) należy zatem zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości o wyjaśnienie charakteru i zakresu wymogu, zgodnie z którym dla zastosowania sekcji 3 [rozdziału 2] rozporządzenia nr 1215/2012 konieczne jest by powództwo obejmowało „sprawę dotyczącą ubezpieczenia”, a w szczególności wtedy, gdy poszkodowany pozywający ubezpieczyciela bezpośrednio zgodnie z art. 13 ust. 2

rozporządzenia nr 1215/2012 w swoim państwie członkowskim chce przyznać w ramach tego powództwa także rzekomego sprawcę czynu niedozwolonego na podstawie art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 1215/2012, w sytuacji, w której ten rzekomy sprawca czynu niedozwolonego ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w innym państwie członkowskim.

28. W przedmiocie pytania w ramach **zagadnienia trzeciego [pytanie d)]**:
- (a) powodowie twierdzą w pozwie, że pierwszy pozwany dopuścił się niedbalstwa w prowadzeniu terapii bezpłodności wobec pierwszego i drugiego powoda w ten sposób, że w wyniku przeprowadzonej terapii trzeci i czwarty powód urodzili się z mukowiscydozą;
 - (b) powodowie twierdzą, że pierwszy pozwany dopuścił się niedbalstwa przez to, że połączenie komórki jajowej dawczyni oraz plemnika drugiego powoda doprowadziło do mutacji prowadzącej do urodzenia się trzeciego i czwartego powoda z mukowiscydozą. Powodowie twierdzą, że pierwszy pozwany powinien był przebadać dawczynię komórki jajowej w celu zapewnienia, by DNA znajdujące się w tej komórce, w połączeniu z DNA z plemnika drugiego powoda, nie doprowadziło do powstania mutacji prowadzącej do urodzenia się trzeciego i czwartego powoda z mukowiscydozą;
 - (c) trzeci i czwarty powód nie mogliby się urodzić gdyby nie doszło do zarzucanego niedbalstwa (innymi słowy, trzeci i czwarty powód istnieją wyłącznie dzięki połączeniu się plemnika drugiego powoda z komórką jajową dawczyni, które to połączenie miało stanowić akt niedbalstwa pierwszego pozwanego); i **[OR. 11]**
 - (d) nie jest pewne, czy w takich okolicznościach właściwe byłoby uznanie trzeciego i czwartego powoda za „poszkodowanych” w rozumieniu art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012. Jeżeli trzeci i czwarty powód nie są poszkodowanymi w rozumieniu art. 13 ust. 2 tego rozporządzenia, to wydaje się, że nie mogą oni pozwać ubezpieczyciela pierwszego pozwanego w Anglii i nie mogą zatem przyznać pierwszego pozwanego w ramach tego postępowania zgodnie z art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 1215/2012.
29. Z tego względu Queen’s Bench Division (Birmingham District Registry), High Court zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniami wskazanymi w załączniku:

ZAŁĄCZNIK

Pytania skierowane do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

- a. Czy art. 13 ust. 3 rozporządzenia [nr 1215/2012] wymaga, by przyczyna powództwa wniesionego przez poszkodowanego przeciwko posiadaczowi polisy / ubezpieczonemu obejmowała sprawę dotyczącą ubezpieczenia?

- b. Jeżeli odpowiedź na pytanie (a) jest twierdząca, to czy okoliczność, że powództwo, które poszkodowany zamierza wnieść przeciwko posiadaczowi polisy / ubezpieczonemu opiera się na tym samym stanie faktycznym i jest wnoszone w ramach tego samego postępowania, co bezpośrednie powództwo przeciwko ubezpieczycielowi, jest wystarczająca by uzasadnić wniosek, że powództwo poszkodowanego obejmuje sprawę dotyczącą ubezpieczenia?
- c. Jeżeli odpowiedź na pytanie (a) jest przecząca, to czy jest wystarczające, że przypozwanie ubezpieczonego w ramach bezpośredniego powództwa przeciwko ubezpieczycielowi jest dopuszczone przez prawo właściwe dla bezpośredniego powództwa przeciwko ubezpieczycielowi?
- d. Czy pojęcie „poszkodowany” w rozumieniu art. 13 ust. 2 obejmuje osobę urodzoną w wyniku zastosowania technik wspomaganą prokreacji w sytuacji, w której ta osoba zamierza wnieść powództwo zarzucając, że w ramach wykonywania technik wspomaganą prokreacji prowadzących do jej poczęcia dopuszczono się niedbalstwa? [OR. 12]

DOKUMENT ROBOTS